

ΙΕΚ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Στέλεχος Υπηρεσιών Ασφαλείας	Ημ/νια: 09/01/2014
ΕΞΑΜΗΝΟ: Α' Χειμερινό	Εισηγητής : Εμμανουήλ Ε. Νικόλαος
Μάθημα: Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασιακών Χώρων	Ενότητα: Κεφάλαιο 5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ**ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ**

Βασικές αρχές πρόληψης ατυχημάτων:

- α. Προγραμματισμός της ασφάλειας, λήψη μέτρων
- β. Προστασία από τις μηχανές, οι προστατευτικές συσκευές των μηχανών πρέπει να πληρούν τους διεθνείς κανόνες
- γ. Εξοπλισμός ατομικής προστασίας, (φόρμα εργασίας, γάντια, κράνη, ποδιές, ωτοασπίδες, μάσκες, ματογυάλια, υποδήματα κ.λπ.)
- δ. Προστασία κατά της πυρκαγιάς, κίνδυνοι, πυρασφάλεια
- ε. Εκπαίδευση και ειδίκευση, ομιλίες, διαλέξεις, εκθέσεις, αφίσες, φιλμ, σεμινάρια, τεχνικές σχολές
- στ. Περιοδικοί έλεγχοι συνθηκών εργασίας, μέσων παραγωγής
- ζ. Έρευνα και στατιστική ατυχημάτων, αιτίες, χρόνος (ημέρες, ώρες), τόπος, λήψη κατάλληλων μέτρων

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Βασικές αρχές σχεδίασης της πρόληψης ατυχημάτων:

- α. Αποφυγή των κινδύνων

- β. Αξιολόγηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν
- γ. Περιορισμός των κινδύνων στην πηγή
- δ. Αντικατάσταση του επικίνδυνου με το λιγότερο επικίνδυνο
- ε. Λήψη συλλογικών μέτρων προστασίας κατά προτεραιότητα προς τα μέτρα ατομικής προστασίας
- στ. Παροχή κατάλληλων οδηγιών και ενημέρωσης στους εργαζόμενους
- ζ. Εκτίμηση του κόστους των μέτρων ασφάλειας και του κόστους ατυχημάτων για την ανεύρεση του βέλτιστου επίπεδου απόδοσης των μέτρων ασφαλείας

Μέτρα για την Αποφυγή των Εργατικών Ατυχημάτων

Η περιγραφή των μέτρων που πρέπει να λαμβάνουμε για την αποφυγή των εργατικών ατυχημάτων, έχουν χωριστεί σε δύο ομάδες. Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται κυρίως τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνει η επιχείρηση και στη δεύτερη αυτά που πρέπει να εφαρμόζει κυρίως ο εργαζόμενος. Η ομαδοποίηση αυτή δεν σημαίνει ότι τα μέτρα της μίας ή της άλλης ομάδας είναι αποκλειστικά ευθύνη είτε του εργοδότη είτε του εργαζόμενου. Στην ασφάλεια τις εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων έχουν εμπλοκή όλοι οι παράγοντες που συμμετέχουν στην εργασία και για να έχουμε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, πρέπει να υπάρχει κοινή προσπάθεια και συμμετοχή όλων.

A. Μέτρα που λαμβάνει κυρίως ο εργοδότης

1. Ένταξη της ασφάλειας της εργασίας, στη γενικότερη πολιτική της επιχείρησης.

2. Ευαισθητοποίηση και δημιουργία νοοτροπίας ασφάλειας της εργασίας, σε όλες τις βαθμίδες του προσωπικού.
3. Προμήθεια εξοπλισμού εργασίας, που πληροί τις προδιαγραφές ασφάλειας (ασφάλεια στις επικίνδυνες περιοχές, ασφάλεια από τα κινητά μέρη, απαγωγή παραγόντων, εργονομικός σχεδιασμός κλπ)
4. Λειτουργία του εξοπλισμού εργασίας με τα μέτρα ασφάλειας, που προβλέπουν οι προδιαγραφές τους.
5. Συντήρηση, επίβλεψη λειτουργίας και χειρισμός το εξοπλισμού εργασίας, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να χρησιμοποιούνται άτομα που έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και τις δυνατότητες.
6. Καθορισμός διαδικασιών που θα εξασφαλίζουν την μη εξουδετέρωση των συστημάτων ασφάλειας του εξοπλισμού εργασίας.
7. Καθορισμός διαδικασιών που θα εξασφαλίζουν, την επισκευή και επανατοποθέτηση των προστατευτικών καλυμμάτων των μηχανών, σε περίπτωση που αφαιρεθούν για οποιοδήποτε λόγο, πριν την έναρξη λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας.
8. Εφαρμογή συστήματος γραπτών οδηγιών, για το χειρισμό, τον καθαρισμό, τη συντήρηση και την επισκευή του εξοπλισμού εργασίας και στις υπόλοιπες φάσεις της παραγωγής που παρουσιάζουν κινδύνους για την πρόκληση εργατικών ατυχημάτων.
9. Καθιέρωση ειδικών γραπτών αδειών, για τις εργασίες που παρουσιάζουν αυξημένους κινδύνους (π.χ. οδηγίες για την παροχή καυσίμων ή για εργασίες υπό τάση).
10. Εξασφάλιση ασφαλών χώρων εργασίας, διαδρόμων κυκλοφορίας και δαπέδων εργασίας. Οι διάδρομοι κυκλοφορίας και πεζών πρέπει να είναι διαφορετικοί από αυτούς που κυκλοφορούν τα οχήματα.

11. Εξασφάλιση επαρκούς ελεύθερου χώρου, γύρω από τις θέσεις εργασίας.
12. Οργάνωση της εργασίας και της παραγωγικής διαδικασίας με τρόπο που θα περιορίζει στο ελάχιστο τις μετακινήσεις του προσωπικού κοίτης διακίνησης του υλικού.
13. Η τάξη και η καθαριότητα στο χώρο εργασίας.
14. Η εξασφάλιση ασφαλών μέσων μεταφοράς και μετακίνησης προσωπικού και υλικών.
15. Η εξασφάλιση ικανοποιητικών μέσων για την έγκαιρη προειδοποίηση και κατάσβεση πυρκαγιάς.
16. Η εκπαίδευση του προσωπικού και η συνεχής κατάρτιση των εργαζομένων.
17. Η εξασφάλιση για τους εργαζόμενους, του αναγκαίου εξοπλισμού ατομικής προστασίας

B. Μέτρα που λαμβάνει κυρίως ο εργαζόμενος

Ο εργαζόμενος για την αποφυγή των εργατικών ατυχημάτων πρέπει:

1. Να εφαρμόζει τις εντολές και τις οδηγίες, που έχουν καθιερωθεί και εφαρμόζονται στην επιχείρηση ή δίδονται από τον προϊστάμενο του.
2. Να εφαρμόζει τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.
3. Να χρησιμοποιεί σωστά τις μηχανές, τις συσκευές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα, κατά την εργασία.
4. Για την μετακίνηση του, να χρησιμοποιεί τους διαδρόμους που είναι για την κυκλοφορία των πεζών και εφόσον δεν υπάρχουν η μετακίνηση του να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή, ειδικά στις περιπτώσεις που στους χώρους εργασίας κυκλοφορούν και οχήματα μεταφοράς.

5. Να χρησιμοποιεί σωστά τα μέσα ατομικής προστασίας.
6. Να μη θέτει εκτός λειτουργίας, αλλάζει ή μετατοπίζει αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων και κτιρίων.
7. Να χρησιμοποιεί σωστά τους παραπάνω μηχανισμούς.
8. Να ενημερώνει τον εργοδότη, τον προϊστάμενο του, τον Τεχνικό Ασφάλειας και τον Ιατρό Εργασίας, για όλες τις επικίνδυνες καταστάσεις που πέφτουν στην αντίληψη του και αφορούν τα θέματα της Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας.
9. Να παρακολουθεί τα σχετικά σεμινάρια σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας.
10. Να μην κάνει χρήση οινόπνευματων ποτών πριν ή κατά την διάρκεια της εργασίας.
11. Να μην κάνει αστειύσμοϋς με άλλους συναδέλφους κατά την εργασία, γιατί από την απόσπαση της προσοχής υπάρχει κίνδυνος ατυχημάτων.
12. Στις περιπτώσεις που αντιμετωπίζει πρόβλημα υγείας ή προσωπικά προβλήματα και από τη φύση της εργασίας (π.χ. λόγω απόσπασης της προσοχής) μπορεί να προκαλέσει ατύχημα, πρέπει να διακόπτει την εργασία ή να απασχολείται με ευκολότερες εργασίες.
13. Σε πολλές εργασίες είναι επικίνδυνο να φορά κάποιος δαχτυλίδια, ωρολόγια ή να χρησιμοποιεί φαρδιά ρούχα με μακριά μανίκια κλπ, γιατί μπορεί να πιαστούν στα κινούμενα στοιχεία του εξοπλισμού εργασίας και να συμβεί εργατικό ατύχημα. Στις περιπτώσεις αυτές, ο εργαζόμενος πρέπει να αφαιρεί αυτά τα αντικείμενα κατά την διάρκεια της εργασίας και να χρησιμοποιεί ρούχα που αποκλείουν αυτό τον κίνδυνο.

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΒΑΡΕΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ

Οι βασικές αρχές για τη χειρωνακτική μεταφορά ενός φορτίου:

- Αποφεύγετε τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίου χρησιμοποιώντας μηχανικά βοηθήματα
- Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, μειώστε το βάρος του φορτίου
- Φέρτε το φορτίο στο σωστό ύψος
- Το φορτίο να είναι κοντά στο σώμα σας
- Αποφύγετε την άρση βάρους από υπερβολικά σκυφτή θέση
- Αποφύγετε τη στροφή του κορμού κατά την άρση του βάρους
- Αποφύγετε την πλάγια κάμψη του κορμού κατά την άρση του βάρους
- Αποφύγετε τις υψηλές ταχύτητες και επιταχύνσεις κατά την άρση του βάρους
- Προσαρμόστε τον τρόπο που χρησιμοποιείτε κατά την άρση του βάρους ανάλογα με την περίπτωση

Τρόποι για να μεταφερθεί ένα φορτίο με τα χέρια:

Δύο τρόποι έχουν συζητηθεί και μελετηθεί πολύ: **η άρση του βάρους με τεντωμένα γόνατα και πρόσθια κάμψη του κορμού (σκύψιμο μπροστά) και η άρση του βάρους με λυγισμένα τα γόνατα και τον κορμό σε ευθεία θέση (βαθύ κάθισμα).** Την τελευταία δεκαετία μελετώνται και άλλοι τρόποι, που συνήθως είναι συνδυασμός των δύο προηγούμενων.